

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 580/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Lukášom Trojanom, usadeným euroadvokátom, Einsteinova 25, Bratislava, proti uzneseniu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislava III, odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-721/1-VYS-B3-2021 z 24. októbra 2021, uzneseniu Okresnej prokuratúry Bratislava III č. k. 1Pn 1051/21/1103-10 z 5. januára 2022 a upovedomeniu prokurátorky Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 1Kn113/22/1100-5 z 20. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a na súkromie podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru uznesením vyšetrovateľa, okresnej prokuratúry a upovedomením prokurátorky krajskej prokuratúry vo veci jeho trestného oznámenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia a upovedomenie zrušiť a vec vrátiť vyšetrovateľovi na ďalšie konanie.

II.

2. Sťažovateľ podal trestné oznámenie pre podozrenie z prečinu krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona a pre trestný čin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť svedok [REDAKOVANÉ] vo svojom výsluchu 22. apríla 2021 v trestnej veci vedenej proti sťažovateľovi. Svedok [REDAKOVANÉ] v tomto svojom výsluchu najprv vyjadril prekvapenie, že vo veci sťažovateľa vypovedá. Následne sa vyjadril, že pochopil, že ide o výpoveď k spisu [REDAKOVANÉ]. Následne opísal svoj priateľský vzťah v čase výsluchu s už mŕtvym [REDAKOVANÉ].

██████████, ktorý sa mu mal pochváliť, že keď bol príslušníkom SIS, získal nahrávku celej ██████████ z ktorej si urobil viacero kópií a ktorú sa snažil predat' sťažovateľovi alebo ██████████ prostredníctvom príbuzného sťažovateľa, pričom k predaju malo dôjsť niekedy v rokoch 2006 až 2008 a ██████████ z nej mal dostať nejaké peniaze. ██████████ okrem toho uviedol, že ██████████ mu povedal, že nahrávku sťažovateľovi chceli predat' aj iní. ██████████ ďalej uviedol, že ██████████ mu povedal, že po zmene vo vedení polície mal ██████████ alebo jemu blízki ľudia dostať úplatok dva milióny euro za to, že spis ██████████ bude riešený bez trestnoprávnych dopadov, a ██████████ mal zabezpečovať rôznymi ekonomickými cestami cez svoje umelo vytvorené spoločnosti výplatu tejto hotovosti. ██████████ ďalej vo výsluchu ubiehal k iným témam a obhajca sťažovateľa namietal, že svedok vypovedá naučené frázy.

3. Uznesením vyšetrovateľa z 24. októbra 2021 bola vec podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnutá, pretože nebol zistený dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Dôvodom bolo to, že výsluch svedka sa uskutočnil v čase, keď už sťažovateľovi bolo vznesené obvinenie, a preto táto výpoveď nemala vplyv nielen na rozhodnutie o vznesení obvinenia, ale ani na žiadne iné rozhodnutia. Preto absentuje objektívna stránka prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona a skutok tiež nenapĺňa objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona. Navyše, generálny prokurátor 31. augusta 2021 postupom podľa § 363 Trestného poriadku zrušil rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia sťažovateľovi.

4. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu vyšetrovateľa sťažnosť. Namietol, že aj keď výpoveď svedka bola realizovaná až po vznesení obvinenia, bola spôsobilá ho krivo obviňovať. Vyslovil presvedčenie, že skutočným účelom výpovede svedka bolo podopretie dôvodov jeho väzby. Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením okresnej prokuratúry z 5. januára 2022 zamietnutá. Podľa okresnej prokuratúry výpoveď svedka sa uskutočnila až po tom, ako bolo proti sťažovateľovi vznesené obvinenie, a neobsahovala skutočnosti podstatné pre posúdenie skutku, ktorý bol sťažovateľovi kladený za vinu. Skutočnosti uvedené svedkom nesmerovali a neboli dôkazným podkladom pre obvinenie sťažovateľa a zároveň ani nepodporili dôvodnosť trestného stíhania vedeného proti sťažovateľovi. To sa prejavilo tým, že uznesením generálneho prokurátora došlo k zrušeniu rozhodnutia o vznesení obvinenia sťažovateľa. Svedecká výpoveď bola vyhodnotená ako irelevantná pre posúdenie skutku kladeného za vinu sťažovateľovi. Nemožno ju hodnotiť ako spôsobilú krivého obvinenia tak, ako to vyžaduje objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona. Tiež z hľadiska subjektívnej stránky nemožno výpoveď svedka spájať s vedomým úmyslom uvedenia nepravdy o okolnostiach, ktoré by mali podstatný význam pre rozhodnutie orgánov činných v trestnom konaní, ako to vyžaduje objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Trestného zákona.

5. Sťažovateľ požiadal o preskúmanie zákonnosti postupu prokurátora, pretože považoval rozhodnutia vyšetrovateľa a okresnej prokuratúry za predčasné. Namietal, že výpoveď svedka nebola posúdená komplexne. O žiadosti rozhodla prokurátorka krajskej prokuratúry postupom podľa príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz č. 11/2019“). Prokurátorka preskúmala zákonnosť postupu a rozhodnutia prokurátora okresnej prokuratúry vrátane rozhodnutia vyšetrovateľa. V postupe a v rozhodnutí

vyšetrovateľa a prokurátora neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali prijatie opatrenia zo strany krajskej prokuratúry. Predovšetkým zdôraznila, že výpoveď svedka nemala vplyv na vznesenie obvinenia proti sťažovateľovi a ani na žiadne iné rozhodnutie vo veci. Uznesenie o vznesení obvinenia proti sťažovateľovi bolo opreté o iné skutkové okolnosti a dôkazy. Pre naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 Trestného zákona je pritom potrebné, aby išlo o uvedenie nepravdy o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie. Subjektívna stránka vyžaduje úmysel páchatel'a, ktorá obsahuje aj skutočnosť, že ide o okolnosť, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie. Pre vyvodenie trestnej zodpovednosti je potrebné skúmať, či zistené okolnosti prípadu dosiahli taký stupeň závažnosti, aby bolo možné hovoriť o spáchaní trestného činu krivého obvinenia alebo krivej výpovede a krivej prisahy. Zo spornej svedeckej výpovede vyplýva, že svedok mal všetky informácie sprostredkované od inej osoby a len reprodukoval to, čo počul. V konaní svedka tak absentuje naplnenie objektívnej a aj subjektívnej stránky skutkovej podstaty oznamovaných trestných činov. Postup vyšetrovateľa, ktorý trestné oznámenie sťažovateľa odmietol postupom podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, bol správny. Skutočnosť, že vyšetrovateľ nevykonal všetky dôkazy, ktoré podľa sťažovateľa vykonať mal, nemôže byť dôvodom na zrušenie uznesenia vyšetrovateľa.

III.

6. Sťažovateľ namieta, že skutočnosti uvedené v trestnom oznámení neboli napriek ich závažnosti zo strany orgánov činných v trestnom konaní fakticky nijako preverené. Sťažovateľ opakovane poukazuje, že výpoveď svedka mohla ovplyvniť iné rozhodnutie v trestnom konaní, teda nie iba obvinenie sťažovateľa, jej účelom bolo podľa neho podporiť dôvody na jeho väzobné stíhanie. Vyčíta, že vyšetrovateľ nepreveroval, či svedok mohol získať prezentované informácie od už mŕtvej osoby. Vyšetrovateľ vybavil jeho trestné oznámenie formálne. Sťažovateľ sa pozastavuje nad tým, prečo bola sporná výpoveď zo strany orgánov činných v trestnom konaní vôbec akceptovaná, keďže je fakticky neoveriteľná, pretože pôvodný zdroj informácií nežije. Navyše, bola predložená ministerke spravodlivosti, na podporu údajne kolúzneho konania sťažovateľa. To potvrdzuje názor sťažovateľa, že primárnym účelom výpovede bolo väzobné stíhanie sťažovateľa.

7. Vo vzťahu k postupu a rozhodnutiu prokurátorky krajskej prokuratúry namieta, že neboli vykonané žiadne dôkazy, bez ktorých nemožno dospieť k názoru, že výpoveď svedka nemohla naplniť skutkovú podstatu žiadneho trestného činu. Sťažovateľ nespochybňuje, že mu z trestného oznámenia nevyplýva subjektívne právo na trestné stíhanie podozrivého, má však právo, aby orgány činné v trestnom konaní venovali jeho trestnému oznámeniu potrebnú pozornosť. Postup orgánov činných v trestnom konaní v súvislosti s jeho trestným oznámením vykazuje znaky svojvôle. Sťažovateľ tiež uviedol, že trestné oznámenie podal okrem svedka aj na iné osoby, pričom každé bolo vybavované v osobitnom konaní, čím došlo k rozdrobeniu trestného oznámenia a jeho podozrenia neboli posúdené komplexne.

IV.

8. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd ochranu základným právam za podmienky, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd, resp. iný orgán. Proti napadnutému uzneseniu vyšetrovateľa sťažovateľ mohol podať sťažnosť podľa Trestného

poriadku, čo aj využil a o sťažnosti rozhodla okresná prokuratúra napadnutým uznesením. Existencia opravného konania nepripúšťa možnosť ústavnému súdu rozhodovať o napadnutom uznesení vyšetrovateľa, keďže sťažnosť predstavovala účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa. Sťažovateľ následne žiadosťou doručenej krajskej prokuratúre požiadal o preskúmanie zákonnosti postupu prokurátora okresnej prokuratúry, v ktorom namietal obdobný okruh nedostatkov a predniesol obdobné právne závery o výpovede svedka ako v ústavnej sťažnosti. Žiadosť bola vyhodnotená ako žiadosť podľa príkazu č. 11/2019. Využitie uvedeného prostriedku ochrany zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti aj v rozsahu proti uzneseniu okresnej prokuratúry. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti uzneseniu vyšetrovateľa a uzneseniu okresnej prokuratúry odmietnutá pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Sťažovateľ nesúhlasí s postupom orgánov činných v trestnom konaní, ktoré zhodne dospeli k záveru, že skutočnosti uvedené sťažovateľom v trestnom oznámení nenasvedčovali spáchaniu oznamovaných trestných činov zo strany svedka. Podanie trestného oznámenia ako formy inej ako súdnej ochrany nezaväzuje orgány činné v trestnom konaní začať na jeho základe trestné konanie. Subjektívne právo oznamovateľa na začatie trestného stíhania negarantuje ani ústava (II. ÚS 88/99, II. ÚS 42/00, III. ÚS 176/07) či dohovor (napr. Perez proti Francúzsku z 12. 2. 2004). Z čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého obsahom je základné právo na súdnu a inú právnu ochranu, vyplýva, že oznamovateľ trestnej činnosti má právo na to, aby sa kompetentný orgán (prokurátor, policajt) jeho oznámením zaoberal, nie však na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave. Porušiť toto právo môžu tieto orgány vtedy, ak by podania sťažovateľa ignorovali alebo nevenovali im pozornosť zodpovedajúcu ich povinnostiam (III. ÚS 324/05).

10. Článok 46 ods. 1 ústavy tak sťažovateľovi garantuje právo, aby sa podaným trestným oznámením náležite zaoberal kompetentný orgán, ktorým bol vyšetrovateľ a následne prokurátor, ktorých postup a rozhodnutie preskúmala prokurátorka krajskej prokuratúry. Pre rozhodovanie o trestnom oznámení sťažovateľa bolo rozhodujúce, že sporná výpoveď sa uskutočnila v čase, keď už proti sťažovateľovi bolo vznesené obvinenie. Druhým rozhodujúcim faktorom bolo to, že generálny prokurátor 31. augusta 2021 postupom podľa § 363 Trestného poriadku zrušil uznesenie o obvinení sťažovateľa, pretože dospel k záveru, že okrem iného výpovede svedkov neobsahujú žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by dôvodnosť vzneseného obvinenia potvrdzovali. Tento záver sa tak vzťahuje aj na spornú výpoveď z 22. apríla 2021. Tieto fakty potvrdzujú, že obsah spornej výpovede nemal pre konanie a rozhodnutie v trestnej veci sťažovateľa podstatný význam. Právne posúdenie vyšetrovateľa a okresnej prokuratúry, s ktorým sa stotožnila prokurátorka krajskej prokuratúry, že v konaní podozrivého vzhľadom na tieto skutočnosti absentuje naplnenie objektívnej a aj subjektívnej stránky trestného činu krivého obvinenia a trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy, nie je výsledkom zjavného či už skutkového alebo právneho omylu. Vysvetlenie orgánov činných v trestnom konaní a aj prokurátorky krajskej prokuratúry a ich právny záver nie je arbitrárny a ani svojvoľný. Naopak, je výsledkom logického právneho posúdenia podstatných právnych skutočností. Preto nemožno hodnotiť ako prejav svojvôle či formálnosti pri rozhodovaní o trestnom oznámení sťažovateľa, keď jeho argumentácia, že skutočným účelom

spornej výpovede svedka bolo podporiť dôvody na jeho väzobné stíhanie, bola vyhodnotená ako jeho subjektívne vnímanie.

11. To, že záver, ku ktorému príslušné orgány dospeli, nezodpovedá očakávaniu sťažovateľa, nemožno hodnotiť ako porušenie základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Preto je napadnuté uznesenie prokurátorky krajskej prokuratúry plne v súlade s požiadavkami vyžadovanými čl. 46 ods. 1 ústavy.

12. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že trestné oznámenie podal ešte na ďalšieho svedka a vyšetrovateľku a každé bolo odstúpené na samostatné konanie, sťažnosti chýba ústavnoprávna relevancia. Sťažovateľ neuviedol, ktoré z jeho základných práv alebo slobôd boli týmto procesným postupom porušené. Navyše, medzi napadnutými rozhodnutiami a procesným postupom pri vybavovaní ďalšej časti jeho trestného oznámenia absentuje príčinná súvislosť.

13. Rovnako nebola zistená možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práva na súkromie podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru. Svedecká výpoveď sa uskutočnila podľa ustanovení Trestného poriadku, nemožno ju hodnotiť ako neoprávnený zásah do súkromného života sťažovateľa len na základe toho, že s jej obsahom sťažovateľ nesúhlasí a hodnotí ju ako nepravdivú či znevažujúcu.

14. Z čl. 6 ods. 1 dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní [Dziedzic v. Poľsko, č. 50428/99, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers v. Švédsko, č. 11826/85, rozsudok ESLP z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmierek v. Poľsko, č. 10675/02, rozsudok ESLP z 21. 9. 2004, bod 48 a tiež II. ÚS 738/2016]. V prípade namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda pri namietaní porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd poukazuje na okolnosť, že tento článok sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (II. ÚS 494/2014, IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 463/2020).

15. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a z toho dôvodu bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2022

Peter Straka
predseda senátu